

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Lucie Francová
Téma práce:	Účast obhájce v přípravném řízení
Rozsah práce	171 296 znaků vč. mezer
Datum odevzdání práce:	30. 8. 2023
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Simona Heranová, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	doc. JUDr. Jana Tlapák Navrátilová, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantka si za téma zvolila problematiku účasti obhájce v přípravném řízení. Jde o téma, které lze označit za téma stále aktuální. Právo na obhajobu je jedním z pilířů spravedlivého procesu a v praktických souvislostech je významné například z hlediska pozdější procesní použitelnosti některých důkazních prostředků z přípravného řízení. Obecně mají případná porušení práva na obhajobu v předsoudním stadiu řízení velký význam v následném stadiu řízení před soudem a adekvátní účast a role obhájce v přípravném řízení je důležitou otázkou jak z hlediska úvah *de lege lata* v kombinaci s různorodou kazuistikou řešenou v dostupné judikatuře a praktických souvislostí aplikační praxe orgánů činných v trestním řízení, tak z hlediska úvah *de lege ferenda* v souvislosti (aktuálně, pravda, pozastavených) prací na rekodifikaci trestního procesu.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Náročnost tématu přirozeně ve velké míře závisí na zvoleném způsobu zpracování, nicméně obecně je lze považovat za téma pro studenty náročnější, neboť vyžaduje komplexní znalost a dobrou orientaci v právní úpravě trestního procesu s velkým přehledem o souvislostech jednotlivých stadií trestního řízení. Nezbytná je i znalost nadzákonných pramenů, základních zásad trestního procesu a vhodné kazuistiky.

Předpokládá se tedy reprezentativní okruh odborných publikací (monografií i článků, kterých je k tématu k dispozici značné množství), velké zastoupení judikatury, a to často včetně judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Vhodné je též čerpání z cizojazyčných pramenů, a to zejména při žádoucí komparaci se zahraničním přístupem k řešené otázce.

Diplomantka se zaměřila na základy zvoleného tématu, které ponechává v rovině českého právního řádu (ojedinělý odkaz na rakouskou právní úpravu čerpá z českého zdroje). Vychází přitom z početného okruhu pramenů, a to od klasických pramenů jako jsou učebnice a komentáře, články Mandáka, Vantucha i monografie Jelínka a Uhlířové ke vzácněji využívaným zdrojům v podobě příspěvků ve sbornících z konferencí. Průřezově textem také pracuje s řadou soudních rozhodnutí, a to zejména soudu Ústavního a Nejvyššího a stranou

neponechala ani text navržené rekodifikace trestního řádu. Ojedinele ve vhodné souvislosti využila i prameny statistické.

Diplomantka s odbornými prameny pracuje velice zdařile, adekvátně je parafrázuje, upozorňuje na názorové rozdíly, konfrontuje je s judikaturou a zpravidla k nim předkládá vlastní, stručně odůvodněné závěry, často formulované v návrhy *de lege ferenda*.

Vědecké metody při zpracování tématu explicitně neuvádí, zdroje k řešeným problémům však analyzuje pečlivě, navzájem je konfrontuje, čímž se deskriptivní části stávají odpovídajícím odborným textem, a její případné syntézy zjištěného jsou zdařilé.

3. Formální a systematické členění práce

Formální členění práce je přehledné, odpovídá doporučené šabloně.

Systematika práce je velmi dobrá, text je konsistentní, čtivý a přirozeně se rozvíjející. Jednotlivé kapitoly jsou smysluplně děleny, přitom navzájem logicky navazují a výklad i rozbor diplomantky vytvářejí ve svém souhrnu velmi kompaktní celek.

Diplomantka postupovala logickým a dobře fungujícím způsobem. V kapitole první přiblížila zásadu zajištění práva na obhajobu a posléze se v druhé kapitole věnovala postavení obhájce, v níž podrobněji popsala instituty zvoleného obhájce (vč. otázky jejich plurality či vyloučení obhájce), ustanoveného obhájce a nutnou obhajobu. Tuto kapitolu uzavřela výkladem k právům a povinnostem obhájce. Těžištěm práce je pak kapitola třetí, a to zejména v částech, v nichž po stručném představení přípravného řízení přechází k roli obhájce, resp. advokáta v prověřování a následně po zahájení trestního stíhání.

4. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomantka si za svůj cíl vytýčila popsat, analyzovat a objasnit roli obhájce v přípravném řízení a zhodnotit stávající právní úpravu obsaženou zejména v trestním řádu, upozornit na její nedostatky a případně navrhnout změny <i>de lege ferenda</i> . Takto vytýčeného cíle v předložené práci dostála.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	V automatické kontrole na plagiáty nevykazuje text shody převyšující obvyklé údaje u právnických prací. Předložená práce působí kompaktním dojmem odpovídajícím záměru diplomantky i zvolenému způsobu zpracování. Na různorodé informační zdroje je v textu průběžně odkazováno, jsou vzájemně konfrontovány i hodnoceny. Diplomantka téma zpracovává logicky a sama řešené hodnotí a rozebírá. Práce tak ve svém celku nezbuzuje pochybnosti o jejím vlastním autorském přínosu.

Logická stavba práce	Velmi dobrá, text se přirozeně rozvíjí, jednotlivá dílčí témata jsou přehledně dělena.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Diplomantka v textu na značné množství pramenů průběžně a řádně odkazuje v přehledném poznámkovém aparátu. Rozlišuje parafráze i přímé citace a u soudní judikatury, zda jde o rozhodnutí publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek NS. S cizojazyčnými prameny nepracuje.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Diplomantka ke zpracování tématu přistoupila pečlivě, početné odborné prameny parafrázovala či citovala nikoliv bezmyšlenkovitě, ale dávala do odpovídajících souvislostí a vzájemně konfrontovala. K problematice přistupovala komplexně a přiměřeně kriticky. Přestože se nedostala k některým problematičtějším dílčím tématům (viz níže ve vyjádření k práci), je to ale v mnoha směrech dáno předpokládaným rozsahem diplomové práce. Hloubka provedené analýzy je z hlediska požadavků na diplomovou práci zcela dostačující.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je na velmi dobré úrovni, zvolený způsob zpracování tabulky ani grafy nežadá.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková i stylistická úroveň je velmi dobrá, práce byla zjevně psána i kontrolována s náležitou pečlivostí. Diplomantčiny vyjadřovací schopnosti jsou na výborné úrovni.

5. Vyjádření k práci

Práci považuji za zdařilé zpracování tématu, a to i přesto, že zcela stranou ponechává některá nabízející se problematičtější dílčí témata, jako například roli obhájce u odklonů v přípravném řízení, jimiž se trestní stíhání končí, či otázka důkazního významu protokolu o výslechu svědka slyšeného bez účasti obhájce přečteného v řízení před soudem k důkazu v souladu s trestním řádem. Nezpracovala ani zahraniční komparaci, která by ale u takto průřezového tématu byla velmi obtížná, pokud by pro zvolené téma měla být přínosem. Vzhledem k tomu, že předkládaný text neobsahuje delší výkladové pasáže, které by bylo možné považovat za bezmyšlenkovité parafrázování notorií či za tematicky nadbytečné, diplomantka napříč textem na řadu úskalí zkoumané problematiky upozorňuje, poctivě je rozebírá a sama hodnotí, nepovažují absenci zmíněných témat za vadu práce, ale za funkční zvolení zpracování tématu v předpokládaném (anebo ne o moc obsáhlejších) rozsahu. I tak se diplomantka věnovala řadě otázek odborně zajímavých a přínosných, jako je zastoupení obhájce koncipientem či jiným

advokátem, otázkou hlavního obhájce, právní pomocí u podání vysvětlení, možnosti obhájce radit svému klientovi, aby neodpovídal na již položenou otázku či (ne)možnosti obhajoby procesně zajistit jí obstaraný důkaz apod.

To vše pak diplomantka popisuje čtivým, kultivovaným odborným jazykem v přirozeně vypointovaném textu, v němž zdařile a systematicky pracuje s početnými prameny a svůj kritický přístup staví vždy do roviny kritiky konstruktivní, tedy odůvodněné a zpravidla i s návrhem řešení.

Práci považuji za způsobilý podklad k obhajobě.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji
Navržený klasifikační stupeň	V závislosti na průběhu obhajoby 1-2

Při obhajobě by mohla diplomantka představit své návrhy *de lege ferenda* např. k povinnosti policejního orgánu odůvodnit nevyhovění důkazním návrhům obhajoby při skončení vyšetřování, nebo k zakotvení práva obhájce poradit obviněnému, aby neodpovídal na vyslyšajícím již položenou otázku.

V Praze dne 7. 9. 2023

Simona Heranová
vedoucí diplomové práce